

TUTÚ DÍHNA NUU NĚ CADÚHA TÉ PĂBLÚ QUIHÍⁿ NDAHA TÉ TIMÙTEÚ

Té Păblú cädüha-dé tutú quíhíⁿ ndaha té Timùteú

¹ Yúhu té Păblú ní tendaha ñàha Yá Ndiõxí càháⁿ-í tnúhu Xítohó Jesucristú núú ñäyiu chi ducaⁿ ní cachí Yá Ndiõxí cunduu, te diu-gá cúú-gá Yaá ní dácäcu nihnu ñaha xii-o núú ùhu núú ndähú. Te tnähá Xítohó Jesucristú ducaⁿ ní cachí-gá sá càháⁿ-í tnúhu-gá, te diu-gá ní taxi-gá tnúhu ndee iní xii-o sá cündecu-o ndihí-gá ní caa ní quíhíⁿ. ² Te yòhó té Timùteú cúú-n iiⁿ tée ní sanu ichi ndisa-í ichi Xítohó Jesucristú chi ío váha ní sándáá iní-n-gá. Te càdúha-í iiⁿ tutú daquìxi-í ndaha-n. Te xìcáⁿ táhù-í núú Tătă-ó Dătú Ndiõxí ndihí núú Xítohó Jesucristú sá ío na chìndee chitúu ñaha-gá xii-n, te ducaⁿ ndì nduú-gá ná càdá te ío váha cuu iní-n cündecu-n.

Cuèndá nchaa ñáyiu dàndahú tnähá ñáyiu-xi

³ Te nàha-n nacuáa ní càháⁿ-í cùtnähá ní quee-í ñuú Éfesú véxi-í distrítú Macèdoniá, chi ní cachí-í sá quéndoo-n ñùú-áⁿ càháⁿ-n dăho nchaa ñáyiu dàndahú ñähá càchí sá càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí te ñá ndäá sá càháⁿ-yu tnúhu-gá, te diu-ni ducaⁿ càháⁿ-í vitna cada-n cündecu-n. ⁴ Te cùñaha-n xìí-yu sá vă càdá cuèndá-yu nchaa cuèndú nìhi-yu nàcuáa ní xóo cada ñáyiu ní xíndecu ndéé sanaha, te nchaa cuèndú-áⁿ dìcó chínàá ñähá-xí chi ñá túú vědana

nàndíhi-xi, te ni ñà túú chìndee ñaha-xi cada-o nacuáa cuìní Yă Ndiõxí, chi mee-ni sã quïndáá iní-ó-gã quídë-xí quïde-o nchaa nacuáa cuìní-gá.

⁵ Te duha càháⁿ-í cúñaha-n xií-yu cuèndá sá ná cùu iní-yu tnàha ñáyiú-yu, te xìni ñuhu-xi nduu ndoo nduu nine iní-yu, te cunduu váha iní-yu, te quïndáá iní-yu Yá Ndiõxí, te vá cání iiⁿ cani úú iní-yu, te núu ducaⁿ na càdá-yu te cuu iní ndisá-yu nchaa tnàha ñáyiú-yu. ⁶ Chi dava ñáyiú ñá túú-gã quídë-yu nchaa nàcuáa càháⁿ-í-a, chi mee-ná nchaa cuèndá sá ñá túú védana nàndíhi xícáháⁿ-yu. ⁷ Te cuìní-yu cáháⁿ-yu nchaa tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moísés dico ñá ndácü-yu, chi cuëi ni yùhu ni iní-yu càháⁿ-yu dico ñá tècú tnùní-yu nàcuáa ní cáháⁿ ndíi, te ni tnúhu càháⁿ méë-yu ñá cútñùní iní-yu nàcuáa ndùu-xi.

⁸ Te sa nàha-o sá ncháá tnúhu ní cáháⁿ ndíi Moísés váha, te núu na tècú tnùní-ó ná cuèndá ducaⁿ ní ngúndecu nchaa tnúhu-áⁿ. ⁹ Te cùtnuní iní-ó sá ñá díú sá cúú-xí nchàa ñáyiú quïde váha ndècu ñuyíú-a ni ngúndecu nchaa tnúhu-áⁿ, chi ní ngúndecu-xi sá cúú-xí nchàa ñáyiú ñá túú quïde váha, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú ío sàá iní-xi, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú quïde cuehé quïdé dùha, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú ío ndècu cuéchi-xi, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú ñá túú nèhe védana sá yíñùhu núú Yă Ndiõxí, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú ñá túú càháⁿ váha cuèndá ichi Yá Ndiõxí, ndíhi cuèndá nchaa ñáyiú sàhni tátá-xi ndíhi náná-xi, ndíhi cuèndá nchaa dava-gá ñáyiú sàhni tnaha, ¹⁰ ndíhi cuèndá nchaa cue téé càháⁿ ndíhi ñáyiú dìhí te ñá díú ñàdihí-güedé cúú-yu, ndíhi cuèndá tucu nchaa ñáyiú dìhí càháⁿ ndíhi cue

tée te ñá díú yÿ-yu cùu-güedé, ndihí cuèndá nchaa cue tée càháⁿ ndihí tnàha ndí mee tée-xi, ndihí cuèndá nchaa ñáyiу chìváha tnàha ñáyiу-xi cuèndá sá cuìní-yu níhi-yu díhúⁿ, ndihí cuèndá nchaa ñáyiу ndehnde, ndihí cuèndá nchaa ñáyiу càcunehe ndéé Yá Ndiõxí cuèndá cuìní-yu cutnùní iní tnàha ñáyiú-yu sá càháⁿ ndáá-yu, te ñá ndàá sá càháⁿ ndáá-yu, ndihí cuèndá nchaa ñáyiу quìde nchaa dava-gá sá ñà túú tàuchiun Yá Ndiõxí cadá-yu. Cuèndá nchaa ñáyiу ducaⁿ xíquide ní ngúndecu nchaa tnúhu-áⁿ. ¹¹ Te nchaa tnúhu-áⁿ iiⁿ-ni cùu-xi ndihí nchaa tnúhu sá ní cachí Yá Ndiõxí cáháⁿ-í, te tnúhu-áⁿ cùu-xí tnúhu váha vîhi, chi mee-gă ío váha iní-gá.

Té Pablú ndàcáⁿ táchú-dě nútú Yá Ndiõxí sá ní cundàhú iní ñahá-gă xii-dé

¹² Te Xítohó Jesucristú ní cutnùní iní-gá sá cädá ndäá-í cada-í nchaa chìuⁿ tahu-gá. Te ndàcáⁿ táchú-í nútú-gă sá ní taxi-gá chìuⁿ-gá quídè-í, te ío chìndee ñaha-gá xii-í. ¹³ Te ní taxi-gá chìuⁿ-gá quídè-í cuëi ní xóo cáháⁿ cuèhé-í cuèndá-gá, te cuëi ní xóo cùu cuèhé cùu duha-í nchaa ñáyiу ndècu ichi-gá, te cuëi nändi-gá sá ní xóo cada-í-yu dico ní cundàhú iní ñahá Yá Ndiõxí xii-í, chi vátá quìndáá-gá iní-í Xítohó Jesucristú cùtnähá ducaⁿ ní xóo cada-í, te ni ñă cùtnùní iní-í nchaa sá quídè-í ní cùu, te cuëi ducaⁿ ní xóo cada-í, ¹⁴ dico Yá Ndiõxí ío ní cundàhú iní ñahá-gă xii-í te chìndee ñaha-gá. Te mee Xítohó Jesucristú chíndee ñaha-gá xii-í sàndáá iní-í-gá, te cùu iní-í nchaa tnàha ñáyiу-í.

¹⁵ Te níhi-ó tnúhu sá Xítohó Jesucristú ní quixi-gá ñuyíú-a cuèndá sá dácäcu nihnu-gá nchaa ñáyiу

ndècu ichi cuehé ichi duha. Te tnúhu-áⁿ cùú-xí
 iiⁿ tnúhu ndáá, te xìni ñuhu-xi quïndáá iní nchaa
 nchoo ñayiu ndècu ñuyíú-a. Te yúhú cùù-í téé ío-gá
 ndécu cuéchi-xi núú Yá Ndiõxí ní cùu. ¹⁶ Te Yá
 Ndiõxí ní cundàhú iní ñahá-gă ní dácacu nihnu
 ñaha-gă xii yúhú téé xidó ndécu cuéchi-xi ni cùu,
 cuéndá cutnùní iní nchaa ñayiu sá Xítohó Jesu-
 crístú ío càhnu iní-gá. Te sá dúcáⁿ ní quide ñaha-gă
 xii-í, te xíáⁿ cutnùní iní-yu sá nüu na quïndáá iní
 ñahá-yu xii-gá te cundecu-yu ndihí-gá ní caa ní
 quíhíⁿ. ¹⁷ Te nchaa-o chí ná càchí-ó sá io càhnu
 cuu Yá Ndiõxí, te canehe-o sá yíñuhu núú-gă ní caa
 ní quíhíⁿ, chi mee-gă cùú-gă Yaá táxí tnùní nchaa
 nduu nchaa quiú. Te cùu-gá iiⁿ Yaá ñá túú xìní
 núú-ó, te iiⁿdíi díí-ni-gă ío ndècu ndihí-gá nchaa sá
 xìní tnùní-gá.

¹⁸ Te yòhó té Timùteú téé cùu datná iiⁿ déhe
 mee-í sa nàha-n nacuáa ní càháⁿ dava-gá cue
 téé càháⁿ tnúhu Yá Ndiõxí cuéndá-n, te diu-ni
 ducaⁿ càháⁿ-ú tucu, te cada-n nchàa nacuáa càháⁿ
 tnúhu-áⁿ chi diu nchaa tnúhu-áⁿ canu ichi ñaha-xi
 xìi-n cada-n nchaa nacuáa cuíní Yá Ndiõxí. ¹⁹ Te
 io quïndáá iní-n Xítohó Jesucristú, te cada váha-n
 cundecu-n nacuáa cundecu váha iní-n, chi dava
 ñayiu ñá túú-gă ducaⁿ quidé-yu nüu xíáⁿ ñá túú-gă
 sàndáá iní-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-gá. ²⁰ Te diu-ni
 ducaⁿ ní quide té Himèneú ndihí té Lìjandrú
 ní dáñá ndèé-güedé ñá túú-gă sàndáá iní-güedé
 nàcuáa càháⁿ tnúhu Xítohó Jesucristú, te ní xáhaⁿ-í
 xii-güedé sá ná cùndoho-ná-güedé nüu násá cada
 ñaha sàcuíhná xii-güedé, te ducaⁿ ní xáhaⁿ-í cuéndá
 sá vă càháⁿ cuéhé-gá-güedé cuéndá Yá Ndiõxí.

2

Nàcuáa cäháⁿ ndíhi-o Yá Ndióxí

¹ Te na càchí tnúhu-í xii-n nchàa nacuáa cada-n, Te díhna-gá càchí tnúhu-í sá cäháⁿ ndíhi-n Yá Ndióxí cuèndá nchaa ñáyiу te núu násá cùu xíndecú-yu, te cácaⁿ táchú-n nüú-gă cuèndá-yu, te ducaⁿ ío ndacáⁿ táchú-n nüú-gă cuèndá nchaa sá vähä quide ñaha-gá xii-yu. ² Te ducaⁿ cäháⁿ ndíhi-n Yá Ndióxí cuèndá nchaa cue téé cùnuu ndíhi cuendá nchaa dava-gá cue téé cùchiuⁿ cuendá cada váha-güedé, te ducaⁿ nchòo ñá túu nă cuu cundecu-o, te ñá túu tnähí ná cani iní-ó cùndecu-o, te ío cundecu yiñuhu-o núu Yá Ndióxí, te cada-o nchàa nacuáa tàú-xi cunduu. ³ Te núu ducaⁿ na càda-o cäháⁿ ndíhi-o Yá Ndióxí cuèndá nchaa ñáyiу te quide váha-o, te ndùu vétú iní Yá Ndióxí Yaá ní dácäcu nihnu ñaha xii-o núu ùhú núu ndähú. ⁴ Te mee-gă cuìní-gá sá ncháá ñáyiу tecú tnùní-yu nchaa tnúhu cäháⁿ-gá, chi cuìní-gá sá nánihí táchú-yu. ⁵ Te iiⁿ-ni Dútú Ndióxí ndécú, te iiⁿ-ni Xítohó Jesucristú, te medìi-ni Xítohó Jesucristú quídé-gă tnähá tnúhu-o ndíhi Yá Ndióxí. ⁶ Te Xítohó Jesucristú ní dáñá-gă méé-gă ní sahni ñaha-güedé xii-gá cuèndá sá cuìní-gá sá căcu nihnu nchaa ñáyiу ndècu ñuyíú núu ùhú núu ndähú. Te Yá Ndióxí cuìní-gá sá ncháá ñáyiу ñuyíú ndécú vïtna níhí-yu tnúhu nàcuáa ní cuu ní xíhí Xítohó Jesucristú. ⁷ Te Yá Ndióxí ní cachí-gá sá cäháⁿ-í tnúhu-áⁿ nděni ní cuu núu xíndecu ñáyiу ñá túu cùu ñáyiу isràél, te mee-ni tnúhu ndáá dánèhé-í-yu nàcuáa quïndáá iní ñáhă-yu xii-gá, te yúhú cäháⁿ ndáá-í sá Yá Ndióxí ní cachí-gá sá cäháⁿ-í tnúhu-gá chi ndècu ndíhi-í Xítohó Jesucristú, te ñá túu dàndahú ñáhă-í xii-n.

8 Te yúhú cuìní-í sá ncháá xìchi caháⁿ ndihí cue téé Yá Ndióxí, te na cünduu ndoo cunduu nine iní-güedé örë ndonehe-güedé ndaha-güedé caháⁿ ndihí ñaha-güedé xii-gá, chi vá cùú cùdééⁿ-güedé cuéndá nchaa sá quídé ñàha ñáyiu xii-güedé, te ni vă cání iní-güedé cùcuéhé tnáhá-güedé ndihí-yu.

9 Te càchí tnúhu-í xii-n sá ncháá ñáyiu dìhí ná cünduu dío-yu nàcuáa tàú-xi cunduu, te vá cünduu cuehé cunduu duha dàtná cáá dío nchaa ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha, te na ndàdá-yu díquí-yu nàcuáa tàú-xi cunduu, te vá ndádá cuéhé ndada duhá-yu, te vá cání iní-yu cunduu vií-yu ndihí sá io ndèyáhu, te ni vă cání iní-yu cuihnú-yu dóó sá io ndèyáhu. **10** Te mee-ni sá văha cadá-yu, chi ducaⁿ tàú-xi cada nchaa ñáyiu dìhí ndécú ichi Yá Ndióxí. **11** Te örë tacá-yu núú dácuàhá-yu tnúhu Yá Ndióxí, te cue ñáyiu dìhí-áⁿ na nàhi dacuahá-yu tnúhu-gá, te cadá-yu nchaa nàcuáa caháⁿ cue téé dàcuaha ñaha xií-yu tnúhu-gá. **12** Te yúhú càchí-í sá vă cùú dàcuaha ñáyiu dìhí cue téé, te ni vă cùú taxi tnuní ñáhá-yu xii-güedé chi cunduu tnàvíí-ni yuhú-yu cundedóho-yu. **13** Te ducaⁿ xini ñuhu-xi cadá-yu, chi Yá Ndióxí ní cadúha-gá díhna-gá té Àdán te dàtnùní ní cadúha-gá tá Èvá. **14** Te ñá díú mèe té Àdán ní dàndahú ñáhá sàcuíhná xii-dé, chi tá Èvá ní dàndahú-xi, te ñá túú ní quide váha-xi núú Yá Ndióxí sá dúcáⁿ ní sándáá iní-xi tnúhu ní caháⁿ sácuíhná-ăⁿ. **15** Dico ñáyiu dìhí ní nduu tähü-yu sá cóó dëhe-yu, te naníhí tähü-yu te núu vá dáñá ndèé-yu canchicúⁿ nihnú-yu ichi Yá Ndióxí, te cundecu yiñuhú-yu núú-gă, te cuu iní-yu nchaa

tnàha ñáyiú-yu, te cadá-yu nchaa nàcuáa tàú-xi cunduu cundecú-yu.

3

Nàcuáa tàú cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiú ndècu ichi Yá Ndióxí cada-güedé

¹ Te ìo iiⁿ tnúhu càháⁿ ñáyiú sá nüu iiⁿ téé cuìní quïndaha ñàha xii ñáyiú ndècu ichi Yá Ndióxí, te iiⁿ sá vâha cuìní-dé cada-dé càchí-yu, te ndáá quéé-xí tnúhu càháⁿ-yu. ² Te yúhú càchí-í sá cuè téé ducaⁿ na quïndaha ñaha xii ñáyiú te xini ñuhu-xi cuu-güedé cue téé quïde ndáá cuèndá sá vâ càháⁿ ñáyiú cuèndá-güedé sá ñà túú quïde ndáá-güedé. Te na cùu-güedé cue téé ndèca iiⁿ caa-ni ñadihí, te na cùu-güedé cue téé ñá túú quïde cutexínu ndècu, te na cùu-güedé cue téé quïde nchaa nacuáa tàú-xi cunduu, te na cùu-güedé cue téé sâñaha nùu vehe ndetatuú nchaa ñáyiú ñuhu ichi, te na cùu-güedé cue téé dànehé ñáhá vâha xii ñáyiú tnúhu Yá Ndióxí. ³ Te vâ cùu-güedé cue téé quïhu, te ni vâ cùu-güedé cue téé ndùcu pletú, te ni vâ cùu-güedé cue téé dìcò-ni ducaⁿ nìhi díhúⁿ, te ni vâ cùu-güedé cue téé sàni iní ñàá, te ni vâ cùu-güedé cue téé ñuhu iní mee-ni díhúⁿ. Chi na cùu-güedé cue téé vâha iní-xi te cunduu càhnu iní-güedé. ⁴ Te na cùu-güedé cue téé ío vâha sànu ichi ñadihí-xi ndihí landú-xi, te na cùu-güedé cue téé quïde nacuáa sàndáá iní ñáhá ländú-xi cuèndá canehe-güexi sá yíñuhu nûú-güedé. ⁵ Chi nûu cùu-güedé cue téé ñá ndácú cànuichi ñadihí-xi ndihí landú-xi, te vâ ndácú-güedé quïndaha-güedé cue ñáyiú ndècu ichi

Yá Ndiōxí. ⁶ Te vá cúú-güedé cue téé íchí ni sàndáá iní-xi tnúhu Yá Ndiōxí, chi na cuáháⁿ te cada nínu-güedé méé-güedé te cuíta nihnu-güedé dàtná ní xíta nihnu sácuíhná. ⁷ Te xíni ñuhu-xi cuu-güedé cue téé càháⁿ váha ñáyiu cuéndá-xi, cuéi ñá díú ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí cuéndá sá vă cuátnùhu ñaha ñáyiu xii-güedé, chi núu ñáhá te cudana te sácuíhná quesaha-xi tàxi tnuní ñáhá-xí xìi-güedé.

*Cue téé chìndee ñaha xii cue téé yìndaha ñaha xii
ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí*

⁸ Te tnàhá cue téé chindee ñàha xii cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí xíní ñùhu-xi cuu-güedé cue téé quíde nchaa nacuáa tàú-xi cunduu, te vá cúú-güedé cue téé càchí sá càháⁿ ndáá te ñá ndàá, te ni vă cúú-güedé cue téé quíhu, te ni vă cúú-güedé cue téé sàni iní-xi dílcó-ni ducaⁿ níhí díhúⁿ. ⁹ Te xíni ñuhu-xi cuu-güedé cue téé ñá túú dàña ndéé sàndáá iní tnúhu Yá Ndiōxí, te na cùu-güedé cue téé ío váha cùu iní-xi cuéndá nchaa sá váha quíde-güedé. ¹⁰ Te xíni ñuhu-xi coto ndéé ñáhá xii-güedé te núu cùu-güedé cue téé quíde váha, te núu cùu-güedé cue téé quíde váha ñá te cuu chindee-güedé cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí. ¹¹ Te tnàhá tucu nchaa ñáyiu díhí ná càdá-yu nchaa nàcuáa tàú-xi cunduu, te vá cùndùu yíti yuhú-yu, te ni vă cùú-yu ñáyiu quíde cutexínu ndècu, te na cùú-yu ñáyiu ío váha quíde ndáá. ¹² Te nchaa cue téé chindee ñàha xii cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí, xíni ñuhu-xi cuu-güedé cue téé ndècu iiⁿ caa-ni ñadíhí-xi, te na cùu-güedé cue téé sànu

ichi váha ñadíhi-xi ndíhi landú-xi. ¹³ Te núu na càda ndáá-güedé chindee-güedé cue téé yíndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndióxí, te canehé-yu sá yíñùhu núú-güedé, te ducaⁿ te vá cúú càháⁿ núú-güedé caháⁿ-güedé núú ñáyiu tnúhu Xítohó Jesucristú sá sàndáá iní-güedé.

Ío càhnu cuu tnúhu càháⁿ Yă Ndióxí

¹⁴ Te cuìní-í ndíhi-ni quixi coto ñaha-í xii-n dico díhna-gá cádúha-í tutú-a daquìxi-í ndaha-n ¹⁵ chi na cuaháⁿ cuyaa-í. Te xíáⁿ núu càdúha-í tutú-a daquìxi-í ndaha-n cuéndá cutnùní iní-n nasa cada-n cündecu-n ndíhi nchaa ñáyiu ndècu ichi Yá Ndióxí. Te ñáyiu-áⁿ cúú-yu dàtná iiⁿ vehe cùu cuéndá Yă Ndióxí Yaá ndécu nchàa nduu nchaa quiú, chi ndècu ndíhi ñaha-gá xií-yu, te cùú-yu ñáyiu càháⁿ váha cuéndá tnúhu-gá. ¹⁶ Te cùtnuní ndáá iní-ó sá io càhnu cuu tnúhu càháⁿ Xítohó Jesucristú, tnúhu sá càháⁿ nàcuáa ndùu ichi ndecu-o, te duha càháⁿ tnúhu-áⁿ:

Te ní quixi Yá cúú Ndióxí ñuyíú-a ní cuu-gá iiⁿ ñáyiu,

te Espíritu Yă Ndióxí ní caháⁿ ndáá-xi sá cúú-gá iiⁿ Yaá ío váha quide ndáá,

te cue espíritu xínú cuèchi núú Yă Ndióxí ní xiní ndáá-xi nchaa nàcuáa ní quide Yaá ní quixi ñuyíú-a.

Te ní xité nuu tnúhu-gá nihíí ñuyíú-a,

te ndéni ní cuu ní ngüíta-yu sàndáá iní ñáhă-yu xii-gá,

te mee-gá cuánda-gá andiu.

Duha càchí tnúhu-áⁿ.

4

Ñáyiu daña nihnu vá quìndáá-gá iní-yu Yá Ndióxi

¹ Te Espíritu Yá Ndióxi càháⁿ ndáá-xi sá sàá nduu dàña nihnu dava ñáyiu ndècu ichi-gá vá quìndáá iní ñáhá-gă-yu xii-gá, te ducaⁿ chí cue espíritu cùndihí yucu ñávaha dandahú ñáhá-xí xií-yu, te mee-nă nchaa tnúhu càháⁿ nchaa ñáyiu cùndihí nchaa espíritu-áⁿ cuhuⁿ iní-yu. ² Te nchaa ñáyiu ducaⁿ cùndihí cue espíritu cùndihí yucu ñávaha-áⁿ cùü-yu ñáyiu ío dàndahú méé-xí chi càchí-yu sá càháⁿ ndáá-yu te ñá ndàá, te ñá túú tnàhí-gá ná quídé-xí iní-yu cuèndá nchaa sá cuèhé sá dúhá quídé-yu. ³ Te ñáyiu-áⁿ quesàhá-yu sá vă cùú càndeca tnaha ñáyiu, te ni vă cùú càxí-yu dava núú să xìní-yu caxí-yu, dico Yá Ndióxi ní cadúha-gá nchaa sá nchító-ó cuèndá caxi-o, te cuìní-gá sá ncháá nchòo ñáyiu sàndáá iní tnúhu-gá ndacáⁿ táchú-ó nǚú-gă òré caxi-o. ⁴ Te nchaa sá ní cadúha Yá Ndióxi cùú-xí să văha te vá dáquèe tíhú-ó, te xìni ñuhu-xi ndacáⁿ táchú-ó nǚú-gă cuèndá nchaa xíäⁿ. ⁵ Te Yá Ndióxi càchí-gá sá méé-gă quídé-gă cùú-xí să văha sá cùú-xí-ó te núu na ndacáⁿ táchú-ó nǚú-gă.

Tée quide ndáá xínú cuèchi núú Xítohó Jesucristú

⁶ Te núu na dàcuaha-n ñáyiu ndècu ndihí-o ichi Xítohó Jesucristú nchaa nàcuáa càháⁿ-í-a ña, te cuu-n ^{iiⁿ} téé quide ndáá xínú cuèchi núú-gă, te nducu ndèe-ni-n dacuaha-n tnúhu Yá Ndióxi sá sàndáá iní-n, te canchicúⁿ nihnu-ni-n càda-n nchaa nacuáa càháⁿ-gá, te núu ducaⁿ nà cada-n, te níhi ndéé-n cùndecu-n ichi-gá. ⁷ Te vá cádá cuèndá-n nchàa cuendú cuèhé cuèndú duha càháⁿ ñáyiu,

ndihí nchaa dava-gá cuèndú sá ñà túú nàndíhi cuèndá sá ñà túú nă cumání-n cùndecu-n núú Yá Ndiòxí. ⁸ Te núu iiⁿ chüuⁿ cada-o te nàcaá luha yi qui-o te nàndíhi-xi luha, dico ío-gá nàndíhi-xi te núu cada-o sá cùndecu yiñuhu-o núú Yá Ndiòxí. Te núu ducaⁿ na càda-o te cùu-xi iiⁿ sá vähä sá cùu-xí-ó vitna, te ní caa ní quíhíⁿ ducaⁿ cùu-xi iiⁿ sá vähä sá cùu-xí-ó. ⁹ Te xini ñuhu-xi sá ncháá-ndó quíndáá iní-ndó nchàa tnúhu càháⁿ-í-a chi cùu-xi tnúhu ndáá. ¹⁰ Te vitna ío ndùcu ndee-o quide-o chiuⁿ Yá Ndiòxí Yaá ndécu nchàa nduu nchaa quíú te quide ndee iní-ó cuèndá nchaa sá quídé ñàha ñáyiu xii-o, chi sàndáá iní-ó sá díú-gă chíndée ñaha-gá xii-o. Te nchaa ñáyiu cùndahú iní ñáhá-gă te chìndee ñaha-gá xii-yu, dico ñáyiu sàndáá iní ñáhá xii-gá ío-gá cúnùú-yu chìndee ñaha-gá xii-yu, chi dàcácu nihnu ñaha-gă núú ùhú núú ndàhú.

¹¹ Te nchaa tnúhu-áⁿ cùñaha-n xii-yu, te càháⁿ-n döho-yu sá ná càdá-yu nchaa nàcuáa càháⁿ-xi. ¹² Te ío cada váha-n cùndecu-n cuendá sá vă yőo daquèe tihú ñáhá xii-n cuendá sá cùu-n těe cuechi, te ío váha cada-n nchàa sá tàu-n càda-n cuendá ducaⁿ cànchicúⁿ nihnu nchaa ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiòxí, te vii vii càháⁿ ndihí-n-yu, te cuu iní-n-yu, te ío quíndáá iní-n Yá Ndiòxí, te mee-ni sá vähä cani iní-n, te ducaⁿ càda-n cuendá canchicúⁿ nihnu-yu. ¹³ Te nini cùyaa-í quixi-í, te ío nducu ndèe-n càháⁿ ndodo-n tnúhu Yá Ndiòxí núú-yu, te dacuàhá-n-yu nàcuáa càháⁿ tnúhu-gá, te càháⁿ-n döho-yu nàcuáa cuu vii cuu váha iní-yu cundecú-yu ichi Yá Ndiòxí. ¹⁴ Te vá dáñá ndèe-n càda-n nacuáa ndùu táhú ní taxi Yá Ndiòxí ní ngúndecu ndihí-n cùtnàhá ní

sacáⁿ ndodo cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndióxí ndaha-güedé díquí-n, te ní cachí tnúhu-güedé sá dúcáⁿ ní cuiní Yá Ndióxí cunduu.

¹⁵ Te ní yùhu ní iní-n càda-n nchaa nacuáa càháⁿ-í-a cuéndá sá ná quìní ñáyiu sá ɿo-gá váha ta quide-n cuáháⁿ. ¹⁶ Te ío váha cundehe-n nchàa nacuáa quide-n, ndihí nchaa nàcuáa dànehé-n-yu, te vá dáñá ndèé-n dùcaⁿ cada-n. Te núu ducaⁿ na càda-n te nduu táchú-n cùndecu váha-n nűú Yá Ndióxí ní caa ní quíhíⁿ ndihí nchaa ñáyiu na tèdóho nchaa tnúhu càháⁿ-n.

5

Nàcuáa tàú-xi cada-o cùndecu-o ndihí ñáyiu sàndáá iní tnúhu Yá Ndióxí

¹ Te vá ténàá-n nchàa cue téé cùu sacuéhé chi vii vii cáháⁿ-n döho-güedé, te cada iní-n sá dàtná tátá-n cùu-güedé, te diú-ni ducaⁿ vii vii cáháⁿ-n döho nchaa cue téé cuechi, te cada iní-n sá dàtná cue ñaní-n cùu-güedé. ² Te diú-ni ducaⁿ vii vii cáháⁿ tucu-n döho nchaa ñáyiu díhí ñáyiu cùu sacuéhé, te cada iní-n sá dàtná náná-n cùú-yu, te diú-ni ducaⁿ vii vii cáháⁿ tucu-n döho nchaa ñáyiu díhí ñáyiu cuechi, te cada iní-n sá dàtná cue cúa-n cùú-yu, te ío cuu váha iní-n òré ducaⁿ cäháⁿ-n döho nchaa ñáyiu cuechi-áⁿ.

³ Te canehe-n sá yíñuhu núu ñáyiu díhí ní quendóo quèé, te chindèé-n-yu núu ndàhú-yu.

⁴ Te núu iiⁿ ñaha quèé ndécú cué déhe-aⁿ àdi cue déhe ñani-aⁿ, te ío xini ñuhu-xi cada-güexi nchaa nacuáa tàú-xi cunduu núu-aⁿ chi ducaⁿ cuiní Yá Ndióxí cada-güexi. Te núu ducaⁿ na càda-güexi te nànchocáva-güexi quide-güexi sá vaha sá cùú-xí

ñáyiu ní dácuehnú ñàha xii-güexi. Te núu ducaⁿ na càda-güexi te quide váha-güexi te ío nduu vétú iní Yá Ndióxí. ⁵ Te ñáyiu quèé ñáyiu ndàhú ndécú ichi Yá Ndióxí sàndáá iní-yu sá díú-gă chíndèe ñaha-gá xií-yu, te cuéi nduu cuéi niú ñá túú dàña ndeeé-yu càháⁿ ndihí ñàhá-yu xii-gá. ⁶ Te nchaa ñáyiu quèé cùdíí iní quídé nchàa sá cuèhé sá dúhá cùú-yu dàtná ñáyiu ní xíhí cuéi ndècu vívű-yu. ⁷ Te cùñaha-n xìi nchaa ñáyiu sá ná càdá-yu nchaa tnúhu càháⁿ-í-a cuèndá sá ñà túú nă cumáni-yu cundecú-yu, te ducaⁿ vă yőo cáháⁿ cuèhé cuèndá-yu. ⁸ Te ío xini ñuhu-xi chindeeé-yu cue tnàha ñáyiú-yu, dico ío-gá xíní ñuhu-xi chindeeé-yu cue ñáyiu cùu ndi meeé-yu ndècu ndihí-yu, te núu vá dúcáⁿ càdá-yu te ñá túú-gă sàndáá iní-yu càdá-yu nàcuáa càháⁿ Yá Ndióxí. Te sá dúcáⁿ ná càdá-yu te vihi-gá quídé-yu dàcúúxí ñáyiu ndècu ichi cuehé ichi duha.

⁹ Te chido tnùní-n mèe-ni ñáyiu quèé ñáyiu sa ndècu únídico cuíá-xi àdi vihi-gá cuèndá ñáyiu-áⁿ càdá-yu nchaa nàcuáa cuiní Yá Ndióxí núu nchàa ñáyiu ndècu ichi-gá, te ñáyiu-áⁿ xíní ñuhu-xi cuú-yu mee-ni ñáyiu ní quide ndáá ní xíndecu ndihí yií-xi. ¹⁰ Te na cùú-yu ñáyiu quèé quídé vähä cùdieu núu nchàa ñáyiu, te na cùú-yu ñáyiu quèé xíní canu ichi váha cue landú-xi, te na cùú-yu ñáyiu sãñaha nùu vehe ndetatú cue ñáyiu ñuhu ichi, te na cùú-yu ñáyiu ndècu túha quide náni chìuⁿ cuendá cue ñáyiu ndècu ichi Yá Ndióxí, te na cùú-yu ñáyiu chìndee nchaa ñáyiu ndècu ndihí tnúndòho tnúhu ndàhú, te na cùú-yu ñáyiu ñá túú dàña ndeeé quídé nchàa núu sã váha.

¹¹ Te vá chídó tnùní-n ñáyiu quèé ñáyiu ñá túú

ndècu únídico cuíá-xi cada chìuⁿ Yá Ndiōxí, chi núu cuechi-gă-yu ña, te vá cúnđää-yu cadá-yu chìuⁿ-gá, chi quesähá-yu natnándaha tucú-yu. ¹² Te sá cuéndá xíäⁿ te nacháhu-yu núu Yá Ndiōxí, chi vá cädá-gă-yu nàcuáa ní cuu tnúhu cadá-yu ni cùu. ¹³ Te ngüíta-yu cani iní-yu quíhíⁿ-yu ndí vehe ndí vehe caca nihní-yu, te nchaa ñáyiu ducaⁿ quide ío cùu cuhndú-yu, te cùyítí yuhú-yu, te ndení ní cuu cuáháⁿ-yu chìnee díquí-yu vehe tnàha ñáyiú-yu ndèhé-yu núu násá ndécú-yu, te ñá túú tàú-yu ducaⁿ càdá-yu, te càháⁿ-yu mee-ni tnúhu sá ñà túú nàndíhi. ¹⁴ Núu xíäⁿ cuìní-í sá ncháá ñáyiu quèé ñáyiu cuechi na nàtnándaha tucú-yu cuéndá cuú-yu náná, te ducaⁿ càdá-yu nchaa sá xíní ñùhu-xi càdá-yu vehé-yu, te núu ducaⁿ na càdá-yu, te nchaa ñáyiu cùu úhú iní ñáhá xìi-o vá nìhí-gá-yu tnúhu càháⁿ cuèhé-yu cuéndá tnúhu Yá Ndiōxí. ¹⁵ Te dava ñáyiu quèé ndécú ìchi Yá Ndiōxí ní cùu ní dáñä-yu te ní tniíⁿ-yu tnúhu càháⁿ sácuíhná.

¹⁶ Te núu dava ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí ndécú ndíhíⁿ-yu iiⁿ ñaha quèé cùú ndí meé-yu ña, te tàú-yu chindee ñàhá-yu xii-aⁿ cuéndá sá vă io chi chìuⁿ-aⁿ nchaa ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí, te ducaⁿ te nchaa ñáyiu ndècu ichi-gá-áⁿ níhí ndéé-gă-yu chindèé-yu dava-gá ñáyiu quèé ñá túú vědana ndècu ndíhi.

¹⁷ Te nchaa cue téé io váha quide yíndaha ñaha xii ñáyiu ndècu ichi Yá Ndiōxí io xíni ñuhu-xi canehe sá yíhí ñuhu núú-güedě, te chindee ñàha xii-güedé. Te uuⁿ-gá tàú ñáyiu ducaⁿ càdá-yu sá cùú-xí nchàa cue téé ní yùhu ní iní càháⁿ tnúhu-gá. ¹⁸ Te núu tutú Yá Ndiōxí càchí-xi: “Vá chíhí-ndó ñùnu yuhu ndicutu oré dánchíhí-di triú”, duha càchí-xi.

Te càchí tucu-xi ìngá xichi: “Ín téé quìde chiuⁿ dacuitíí tàú-xi sá cùhúⁿ yáhu-dé”, duha càchí-xi núú tutú-gá.

19 Te núu ìo ñáyiу véxi sàcáⁿ cuéchi núú-n cuèndá iiⁿ téé yìndaha ñaha xii ñáyiу ndècu ichi Yá Ndiòxí ñá, te cada cuèndá-n tnúhu càháⁿ-yu te núu véxi-yu ndihí úú àdi úní ñáyiу càháⁿ ndáá nàcuáa ní cuu, áⁿ nüu ñáhá te vá cátá cuèndá-n tnúhu càháⁿ-yu.

20 Te núu cue téé yìndaha ñaha xii ñáyiу-áⁿ ndécú cuéchi-güedé, te càháⁿ-n döho-güedé núú nchàa ñáyiу ndècu ichi-gá cuèndá sá dává-gă-yu vá cuyíⁿ-yu ducaⁿ cátá-yu. **21** Te Yá Ndiòxí ndihí Xítóhó Jesucristú náhá-gă ndihí cue espíritú xínú cuéchi núú-gă sá yúhú càháⁿ-í döho-n sá cátá-n nchàa nacuáa càháⁿ-í-a, te iiⁿ-ni càháⁿ ndihí-n cué téé xíní tnáhá ndihí-n, ndihí cue téé ñá túú xíní tnáhá ndihí-n. **22** Te vá ìo cundihí iní-n tàxi ndecu-n iiⁿ téé quindaha ñáha xii ñáyiу, chi díhna-gá cada cuèndá-n te núu cùu-dé iiⁿ téé quìde ndáá, chi núu cuèndá-ni na tàxi ndecu-n-dé te vá cátá ndáá-dé, te yòhó ndaa díquíⁿ cuèndá nchaa sá cuéhé sá dúhá cátá-dé, te ío coto-n mèe-n vá cátá-n nì iiⁿ sá cuéhé sá dúhá.

23 Te ducaⁿ ìo mee-ni cùhú xítíⁿ te vá cóhó-n mèe-ni ndute, chi tnáhá luha vìnú ndéhé yoho yáha stilé coho-n cuèndá cada tátna-xi.

24 Te dava ñáyiу cùtnuní nchaa sá cuéhé sá dúhá quìdé-yu, te cùtnuní tucu sá náchahu-yu na sàá nduu, te dava tucú-yu chi ñá túú cùtnuní nchaa sá cuéhé sá dúhá quìdé-yu, dico na sàá nduu cùndáá cuéchi-yu te dàvá-áⁿ cutnúní. **25** Te ducaⁿ sátnahá-xi cùu nchaa sá vähä quìde davá-yu chi cùtnuní, te

cuéi ñá túú cùtnuní òré-ni dico dacuitií sá sàá nduu cùtnuní.

6

¹ Te nchaa ñáyiu ndècu tnuú quídé chìuⁿ ndihí iiⁿ patróóⁿ xíni ñuhu-xí ío canehé-yu sá yíñùhu núú-dé cuèndá sá vă càháⁿ cuèhé ñáyiu cuèndá Yă Ndiõxí, te ni vă càháⁿ cuèhé-yu cuèndá tnúhu-gá. ² Te núu patróóⁿ cue ñáyiu xínu cuechi-áⁿ sàndáá iní-dé Yă Ndiõxí, te ñá díú sá dúcáⁿ sàndáá iní-dé Yă Ndiõxí te vá cánèhé-yu sá yíñùhu núú-dé, chi uuⁿ-gá tàú-yu cada váha-yu cunu cuéchí-yu núú-dé, te ducaⁿ na càdá-yu chi xínu cuechí-yu núú tée sàndáá iní ndihí-yu tnúhu Yă Ndiõxí. Te vá dáñá ndèé-n dànehé-n-yu nchaa nàcuáa càháⁿ-í-a, te cùñaha-n xií-yu sá ná càdá-yu.

Nduu vétú iní-ó cùndecu-o

³ Te ìo cue téé ñá túú tníi-güedé nàcuáa càháⁿ tnúhu Xítohó Jesucristú, te cue téé-áⁿ càchí-güedé sá càháⁿ ndáá-güedé dico ñá ndáá, chi ñá túú càháⁿ-güedé nàcuáa cuáháⁿ tnúhu-gá. Te nchaa tnúhu Xítohó Jesucristú cíú-xí mèe-ni tnúhu ndáá, te chìndee ñaha-xi cada ndáá-ó cùndecu-o ichi-gá. ⁴ Te nchaa cue téé ducaⁿ xíquide quide cahnu-güedé méé-güedé dico ñá túú védana xíní-güedé, te cue téé-áⁿ ñà túú ndècu váha iní-güedé chi nándí tnúhu sá ñà túú nándíhi cuíní-güedé cùtnàha-güedé. Te ngüïta-güedé cíú cuèdú íní tnáhá-güedé, te náá ndihí tnáhá-güedé, te xícuèhé tnáhá-güedé, te ñá túú-gă cíú vähä iní núú tnáhá-güedé. ⁵ Te cue téé-áⁿ mee-ni náá-güedé chi ñá túú sàni váha iní-güedé, te ni ñà túú xíní-güedé nàcuáa cuáháⁿ

tnúhu ndáá tnúhu Yá Ndióxí, te càchí-güedé sá ſo váha cundecu-güedé ichi-gá chi sàni iní-güedé sá ſo vài díhúⁿ nihí-güedé cundecu ndíhi-güedé. Te yúhú càháⁿ-í dóho-n sá vă nihí tnáhá-n ndíhi nchaa cue téé ducaⁿ xíquide. ⁶ Te ndáá sá ichi Yá Ndióxí cùú-xí ^íⁿ ichi sá ſo váha cundecu-o, dico xìni ñuhu-xi nduu vétú iní-ó nàcuáa ndècu-o ñuyíú-a. ⁷ Te nchoo cué ñáyiu chi ná túú vědana nèhe-o ní quexío ñuyíú-a, te diú-ni ducaⁿ ná túú vědana canehe-o quíhíⁿ òré ná cùú-ó. ⁸ Te ío xìni ñuhu-xi nduu vétú iní-ó te núu ndècu-ni sá cúnchito-o ndíhi dóó cuihnu-o. ⁹ Te ío ñáyiu ío cuìní-yu cuu cuìcá-yu, te ñáyiu-áⁿ dácàhu iní ñáhá yùcu ñáváha xií-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá, te nándi-gá nchaa sá cuèhé sá dúhá càhu iní-yu quídé-yu, te nchaa sá quídé-yu-áⁿ ná túú vědana nàndíhi-xi chi uuⁿ-gá ndádá ndàhú ñáhá-xí xií-yu, te dàcuíta nihnu ñaha-xi. ¹⁰ Chi nchaa ñáyiu ñuhu iní mee-ni díhúⁿ, te xiáⁿ quídé-xí ngüïta-yu sàni iní-yu cadá-yu nándi sá cuèhé sá dúhá. Te ío ñáyiu ndècu ichi Yá Ndióxí te sá tnúhu ducaⁿ ñuhu iní mee-ni díhúⁿ ní dáñá-yu ná túú-gă sàndáá iní ñáhá-yu xii-gá, te vitna ná túú tnàhí-gá ndécu váha iní-yu.

*Cahni iní-ó càda-o nchaa nacuáa càháⁿ Yá Ndióxí
chi sàndáá iní-ó-gă*

¹¹ Te yòhó téé quíde chiuⁿ Yá Ndióxí xìni ñuhu-xi vá càdá-n dàtná quídé nchàa ñáyiu ní cachí-í sá ná túú quíde ndáá, te vá dáñá ndèé-n càda ndáá-n cundecu-n, te cada-n nàcuáa nduu vétú iní Yá Ndióxí, te ío quíndáá iní-n-gă, te cuu iní-n nchàa tnaha ñáyiu-n, te cada càhnu iní-n nchàa sá ná yáha-n cundecu-n ichi-gá, te cunduu ndàhú iní-n.

12 Te cahni iní-n càda-n nchaa nacuáa cuìní Yă Ndiõxí chi sàndáá iní-n-gă, te ío cuhuⁿ iní-n să cùndècu-n ndihí Yá Ndiõxí ni caa ni quíhíⁿ, chi diu cuèndá tnàhí-áⁿ ni caháⁿ ñahá-gă xii-n, te ni caháⁿ ndáá-n nüú väi ñáyiú sá ío váha sàndáá iní-n-gă.

13 Te Yá Ndiõxí Yaá quídé nchito nchaandi túhú sá ío ñuyíú nàha-gá sá càháⁿ-í döho-n vïtna, te diu-ni ducaⁿ nàha tucu Xítohó Jesucristú Yaá ni caháⁿ tnúhu ndáá nüú té Pilatú **14** sá quïndáá iní-n càda-n nchaa nacuáa càháⁿ Yă Ndiõxí, te nchaa tnúhu càháⁿ-gá cada-n nàcuáa vá dáquèe tihú ñahá ñáyiú xii-n, te ducaⁿ-ni càda-n ndéé ná sàá nduu quìxi tucu Xítohó Jesucristú. **15** Te quixi tucu-gá chi ducaⁿ ni cachí Yă Ndiõxí cunduu, te mee Yă Ndiõxí náhá-gă ná nduu quìxi tucu Xítohó Jesucristú. Te Yá Ndiõxí ío váha cùu iní-gá te iiⁿdii díí-ni-gă ío-gá cúnùu-gá dàcúúxí cuè tée taxi tnuní iiⁿ iiⁿ nacióⁿ ndihí nchaa dava-gá cue tée cùnuu, chi taxi tnuní ñahá-gă xii-güedé, te nchaa ñáyiú ndècu ñuyíú-a taxi tnuní-gá. **16** Te diu-gá cùú-gă Yaá ndécú nchàa nduu nchaa quíú, te ío càhnu cuu-gá chi dàtná däyehé nchicanchii däyehé-xi nüú ndécú-gă, te vá yoo iiⁿ cùyihí dayatni nüú ndécú-gă, te ni ñă túú ni iiⁿ ñáyiú xìní ñahá xìi-gá te ni vă ndácü-yu quiní ñahá-yu xii-gá. Te ío na cànehe nchaa ñáyiú sá yíñuhu nüú-gă ni caa ni quíhíⁿ, te ducaⁿ ío na taxi tnuní-gá ni caa ni quíhíⁿ. Te ducaⁿ na cünduu.

17 Te caháⁿ-n döho nchaa ñáyiú cuica ndècu ndihí nchaa sá ío ñuyíú-a cuèndá sá vă cädá càhnú-yu mèé-yu, te duuⁿ duuⁿ vá cùndèé iní-yu ni iiⁿ sá ndécú ndihí-yu chi vá cùdlii-xi, te caháⁿ-n döho-yu sá ná cùndeé iní-yu Yá Ndiõxí chi diu-gá cùú-gă Yaá

ndécú nchàa nduu nchaa quíú, te chitu nǚú ndáhá taxi-gá nchaa sá xíní ñùhu-o, chi cuìní-gá sá io cuu váha iní-ó cùndecu-o. ¹⁸ Te caháⁿ tucu-n dōho-yu sá ná càdá-yu mee-ni sá vāha, te cuèndá nchaa sá vāha cadá-yu-áⁿ te cuú-yu iiⁿ ñáyiu cuica sá cùú-xí Yá Ndiõxí, te na cùndecu túha-yu chindéé-yu cue ñáyiu ndàhú cuáñähá-yu sá xíní ñùhú-yu. ¹⁹ Te núu ducaⁿ na càdá-yu te Yá Ndiõxí cuáñaha-gă sá ndúú tăhü-yu na sàá nduu, te ngúndecu váha-yu ndihí-gá ni caa ni quíhíⁿ.

Tnúhu ndéé núú ní ndihí-ná

²⁰ Te yòhó té Timùteú càháⁿ-í dóho-n sá io cada cuèndá-n vă dámä tnúhu ní taxi Yá Ndiõxí danèhé-n ñáyiu, te vá càdá cuèndá-n nchàa cuendú cuèhé cuèndú duha io ñuyíú-a chi ñá túú nàndíhi-xi, te ni vă càdá cuèndá-n nchàa tnúhu xítñàha ñáyiu càchí sá xícá nàha tnúhu cue téé túha chi ñá díú iiⁿ tnúhu ndáá cùú-xí. ²¹ Te io ñáyiu ñá túú-gă sàndáá iní-yu tnúhu Yá Ndiõxí, chi ní quide cuèndá-yu nchaa tnúhu xìca naха ñáyiu-áⁿ.

Te Yá Ndiõxí ná chìndee chitúu ñaha-gă xii-n. Te ducaⁿ na cùnduu. Te io cada ndee ìní-nă vitna.

**Tnúhu ní cáháⁿ yă ndiōxí xito cùu uú
New Testament in Mixtec, Peñoles (MX:mil:Mixtec,
Peñoles)**

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Peñoles

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Peñoles [mil], Mexico

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Peñoles

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
872f7754-0986-5ecd-a059-925a708a6939**